

๐
370.7072
M 5667
25๕7

งานวิจัยเรื่อง

การพัฒนาชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตร ตามแนวคิดปรัชญาสามารถ
ของนักศึกษาศาขาศึกษา สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

เมตตา นพประดิษฐ์

ค.ม. (นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร)

คณะครุศาสตร์

สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

2547

หัวข้อวิจัย การพัฒนาชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตร ตามแนวคิดปรีชาสามารถ ของนักศึกษา สาขาการศึกษา สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

ชื่อผู้วิจัย นางเมตตา นพประดิษฐ์

คณะ ครุศาสตร์

สถาบัน ราชภัฏนครศรีธรรมราช

ปีการศึกษา 2545

บทคัดย่อ

จุดประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือ (1) เพื่อพัฒนาชุดวิชาชีพครูเรียนรู้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 75/75 (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการใช้ชุดวิชาครูเรียนรู้ หลักสูตร (3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ ในชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตร (4) เพื่อศึกษาปรีชาสามารถของนักศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ (5) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครู กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาสาขาการศึกษา ชั้นปีที่ 1 จำนวน 57 คน ใช้การสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับฉลาก โดยใช้ ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ (1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ (4) แบบประเมินปรีชาสามารถของนักศึกษา ตามผลลัพธ์การเรียนรู้การ วิเคราะห์ข้อมูลใช้สูตร E_1/E_2 เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดวิชา เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยค่า t-test แบบ Dependent ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการ วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครู โดยวิธี การเรียงเรียงเนื้อหาจัดเป็นหมวดหมู่และแจกแจงความถี่

ผลการวิจัยพบว่า (1) ชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตรตามแนวคิดปรีชาสามารถมีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 75/75 โดยแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามลำดับดังนี้ 77.71/75.26, 78.24/76.57, 77.66/77.10, 76.22/77.80, 78.42/78.50, และ 77.10/75.96 (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาลงการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ความคิดเห็น ของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (4) นักศึกษามีปรีชาสามารถตามผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (5) ความคิดเห็นของ นักศึกษาต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครู พบว่า สามารถนำไปใช้ได้ 5 ด้าน คือ ด้าน

หลักสูตร ด้านวางแผนการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อและแหล่ง
เรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล

**The Development of Module on 'Teachers Learn Curriculum' Relevant to
Capability of Education Students, Rajabhat Institute Nakhon Si Thammarat**

Researcher : Mrs. Metta Nopphadit
 Faculty : Education
 Institution : Rajabhat Institute Nakhon Si Thammarat
 Academic year : 2002

The purposes of this research were Abstract were 1) to develop the module on 'Teachers Learn Curriculum' as effectively as criteria of 75/75. 2) to compare learning achievement both before and after the module implementation. 3) to study opinions of students concerning learner – centered activities in the module. 4) to study capability of students according to learning outcome. 5) to study opinions of students towards the application of knowledge to teacher professional.

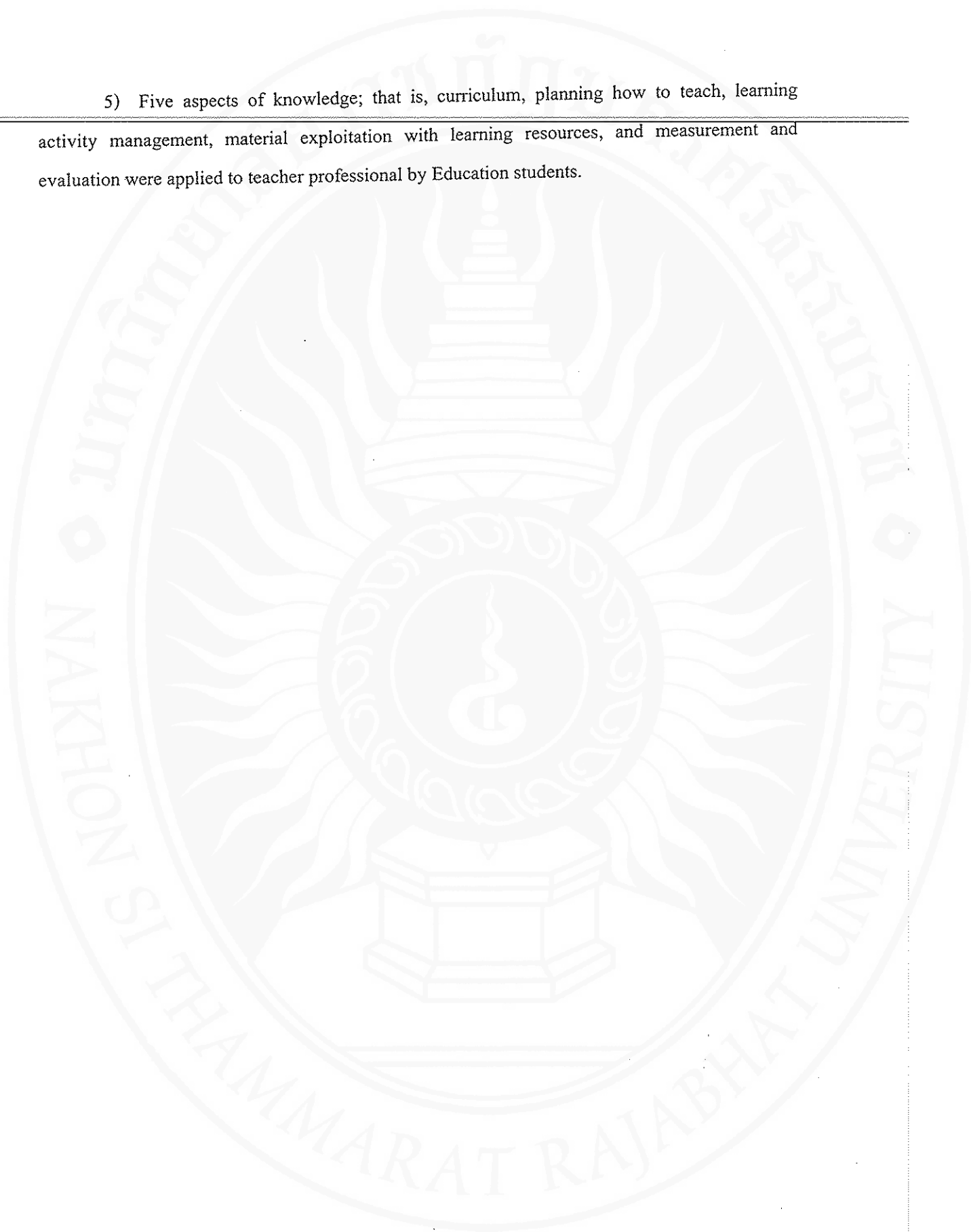
Samples were fifty-seven first year Education students randomized with Sampling Unit. Research instruments were 1) the learning activity lesson plans, 2) the learning achievement test, 3) the questionnaire on opinions of students towards learning activities, and 4) the capability evaluation form of students.

The data were analysed by formular E_1/E_2 to find out effectiveness of the module, to compare learning achievement both before and after teaching by dependent T-test. Opinions of students towards learner-centered activities and self – evaluation were analysed by mean, and standard deviation. Content analysis and frequency were used to analyse opinions of students towards the application of knowledge to teacher professional.

The findings were as follows :

- 1) The module had effectiveness as criteria of 75/75 ; each unit was 77.71/75.26, 78.24/76.57, 77.66/77.10, 76.22/77.80, 78.42/78.50, and 77.10/75.96 respectively.
- 2) Learning achievement of students after teaching with the module was significantly higher than before teaching at .05 level.
- 3) Opinions of students towards student – centered activities on the whole were high.
- 4) Capability according to learning outcome of students on the whole were high.

5) Five aspects of knowledge; that is, curriculum, planning how to teach, learning activity management, material exploitation with learning resources, and measurement and evaluation were applied to teacher professional by Education students.

ประกาศคุณูปการ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตร” ตามแนวคิดปรัชญาสามารถของนักศึกษา สาขาการศึกษา สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ในครั้งนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษสาขาการศึกษา ให้เป็นครูดี ครูเก่ง คนดี คนเก่ง ตามแนวทางการจัดทำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ของสภาสถาบันราชภัฏที่เน้นความมีปรัชญาสามารถเป็นฐาน เพื่อจะได้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งได้กำหนดแนวทางการจัดทำหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความช่วยเหลือจากบุคลากรหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบคุณสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราชเป็นอย่างสูงที่ให้เงินบำรุงการศึกษาปีการศึกษา 2545 เป็นเงินทุนสำหรับสนับสนุนการวิจัย

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ จรรย์านุกูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษร รองเดช อาจารย์มยุรี ชูคำ อาจารย์จตุพร อัสวโสรธรรม อาจารย์อนิรุท ชุมสวัสดิ์ และอาจารย์นิลรัตน์ อินทร์ทอง ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้คำแนะนำปรึกษาด้วยความปรารถนาดีและเต็มใจ

ขอขอบคุณอาจารย์มณฑารัตน์ ชูพินิจ อาจารย์ปวีณา นพประดิษฐ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณคุณสมใจ ณรงค์ฤทธิ์ ที่ช่วยจัดพิมพ์ต้นฉบับและสุดท้ายขอขอบใจนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้งานวิจัยมีความสำเร็จสมบูรณ์บรรลุตามวัตถุประสงค์

ผู้วิจัยมีความคาดหวังว่า รายงานการวิจัยฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่มีความสนใจในการจัดทำชุดวิชาอื่น ๆ ที่เน้นความมีปรัชญาสามารถของผู้เรียนเพื่อจะได้เป็นการพัฒนาวงการวิชาชีพครูหรือวิชาอื่น ๆ ให้มีความก้าวหน้าต่อไป

เมตตา นพประดิษฐ์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
ประกาศคุณูปการ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญภาพประกอบ	ฎ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ประโยชน์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
หัวข้อที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับปรีชาสามารถ	9
ความหมายของปรีชาสามารถ	9
ลักษณะของบุคคลที่มีปรีชาสามารถ	10
ผลลัพธ์การเรียนรู้	11
งานวิจัยที่เกี่ยวกับปรีชาสามารถ	12
หัวข้อที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน	13
แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน	13
การออกแบบการสอน	14
ชุดการเรียนการสอน	14

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ชุดวิชา	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการเรียนการสอน	22
หัวข้อที่ 3 เทคนิควิธีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	25
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	25
การเรียนรู้แบบร่วมมือ	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
ประชากร	35
กลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	36
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	36
วิธีดำเนินการทดลอง	39
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์	42
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	43
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตร	47
ตอนที่ 2 การทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน	48
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	49
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์การประเมินผลความมีปรีชาสามารถตามผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่นักศึกษาประเมินตนเอง	50
ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้	55
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	61
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	61
สมมุติฐานการวิจัย	61

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ขอบเขตของการวิจัย	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
การดำเนินการทดลอง	62
การวิเคราะห์ข้อมูล	62
ผลการวิจัย	63
อภิปรายผลการวิจัย	63
ข้อเสนอแนะ	68
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	76
ก. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	77
ข. แบบสอบถามความคิดเห็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ แบบประเมินปรีชาสามารถ	249
ค. ตัวอย่างชิ้นงานของผู้เรียน	254
ประวัติผู้วิจัย	265

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1. แผนภูมิที่ 1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2. แผนภูมิที่ 2	องค์ประกอบที่สำคัญของชุดการเรียนรู้การสอน	16
3. แผนภูมิที่ 3	การเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้ภาคภูมิใจในตนเอง	32
4. แผนภูมิที่ 4	แสดงแบบแผนการทดลองใช้ชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตร	40

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. การกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ : เวลาเรียน	41
2. ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) กับผลลัพธ์การเรียนรู้ (E_2) จากการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง	48
3. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	48
4. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	49
5. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปรีชาสามารถตามผลลัพธ์การเรียนรู้ ของนักศึกษาจากการประเมินตนเองด้านความรู้ความเข้าใจ	51
6. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปรีชาสามารถตามผลลัพธ์การเรียนรู้ ของนักศึกษาจากการประเมินตนเองด้านทักษะการคิด	51
7. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปรีชาสามารถตามผลลัพธ์การเรียนรู้ ของนักศึกษาจากการประเมินตนเองด้านทักษะการถ่ายโยง	52
8. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปรีชาสามารถตามผลลัพธ์การเรียนรู้ ของนักศึกษาจากการประเมินตนเองด้านทักษะการปฏิบัติ	53
9. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปรีชาสามารถตามผลลัพธ์การเรียนรู้ ของนักศึกษาจากการประเมินตนเองด้านคุณธรรมจริยธรรม	54
10. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปรีชาสามารถตามผลลัพธ์การเรียนรู้ ของนักศึกษาจากการประเมินตนเองจำแนกตามด้านต่าง ๆ	55
11. การแสดงความถี่ความคิดเห็นของนักศึกษา ต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ ใช้ในวิชาชีพครู	55